

Mötesanteckning

Typ av möte: Nacka naturvårdsråd

Mötesdatum: 28 april 2022, kl. 18:00-20:00

Plats: Nacka stadshus,

Nr	Ärende
1	<p>Mötets öppnande</p> <p>Dagordningen fastställdes</p>
2	<p>Kommunens vattenstrateg Sofia Åkerman berättar om sjöstatusen i Nacka kommun, vilka åtgärder kommunen vidtagit och om vi ser resultat.</p> <p><i>Fråga till rådet:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Finns det sjöar som är av särskilt intresse? <p>Sofia Åkerman berättade om Vattenförekomster i Nacka och EUs vattendirektiv.</p> <p>I Nacka kommun finns det ca 40 sjöar och mycket kust. Av dessa sjöar är 7 stycken vattenförekomster enligt Eus vattendirektiv. I 25 sjöar utförs regelbunden provtagning. 9 kustområden räknas som vattenförekomster.</p> <p>Sofia berättade mer om näringsämnen samt vilka man analyserar i provtagningarna. Det finns en ny rapport, Svealandskusten 2022, som Svealands kustvattenvårdsförbund har tagit fram.</p> <p>Historik över genomförda åtgärder redovisades samt planerade åtgärder och hållbarhets åtgärder.</p> <p>Mer info om sjöarna på hemsidan: https://www.nacka.se/boende-miljo/natur-och-parker/sjoar-och-kustvatten/</p>
3	<p>Kajsa Gustavsson, kommunens vilt- och naturförvaltare, informerade om badvattenprovtagning.</p> <p>Badvattenprovtagning</p> <p>Vid de 24 kommunala badplatser tas det regelbundna provtagningar under sommaren. Vid provtagningarna under sommaren analyseras förekomsten av bakterierna</p>

Nr	Ärende
	<ul style="list-style-type: none"> • E. Coli • Intestinala enterokocker <p>Vi mäter även temperatur, siktdjup och tittar efter algbloomning.</p> <p>Vid EU-bad sker tätare provtagning, var tredje vecka. Övriga kommunala bad är provtagningen en service till kommuninvånare men det finns inga krav på provtagning.</p>
4	<p>Kajsa Gustavsson, kommunens vilt- och naturförvaltare, informerade om vattenvegetationsborttagning.</p> <p>Nacka kommun har arbetat med att ta bort vegetation i ett tiotal sjöar sedan över 30 år tillbaka. Regelbunden klippning hjälper till att hålla vattenytan öppen. Sjöar som klipps betyder mycket för bad och friluftsliv samt förbättrar vattnets flöde i och ur sjön. Klippningen i övergödda sjöar är positiv för miljön, då borttagning av vattenväxter innebär att näring tas upp ur sjön. Nacka kommun klipper sammanlagt 400 000 kvadratmeter per år.</p> <p>Sjöar som klipps återkommande är följande</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lundsjön • Långsjön • Kvarnsjön • Ältasjön • Bastusjön • Kocktorpssjön • Karbosjön • Bagarsjön • Myrsjön • Sågsjön • Insjön • Sickla kanal
5	<p>Saltsjöbadens fiskevårdsförening, Föreningen Rädda Ältasjön och Ältasjöns fiskevårdsområdesförening berättar om sitt arbete.</p> <p>Saltsjöbadens Fiskevårdsförening</p> <p>Föreningen startade 2015 när flera ställde sig frågan -Var finns fisken? Vi behöver titta på fiskevård och se långsiktigt. Förbättra fiskarnas lekområden. Föreningen har lagt ut risvasar för att värna om fiskyngel, exempel på små vasar är tex julgran stopp en julgran under bryggan. I Neglingeviden – gott resultat av aborre, mycket fisk kring vasarna.</p>

Nr	Ärende
	<p>Föreningen gör provfiske och för statistik. Föreningen har statistik för en lång period.</p> <p>Föreningen vill engagera oss mer, det krävs bra vatten, vi behöver få balans i sjöarna och fiskebestånd.</p> <p>För information har Rekodd, balticwater, som föder upp torskyngel valt ut Baggensfjärden att få släppa ut torskyngel.</p> <p>Frågetecknet är saltvattnet om det är tillräckligt salt, hur påverkar detta utsättning av torsk.</p> <p>Projekt</p> <p>Skarvprojekt, att hålla beståndet nere. Föreningen anser att skarv, säl, yrkesfiskare är de största predatorerna. Föreningen hjälper länsstyrelsen med att bevaka att inga nya kolonier bildas i nacka.</p> <p>Viltvårdarna håller koll kring risvasar så att skarvarna inte dras dit. Ser man skarv ska man rapportera till viltvårdare.</p> <p>Föreningen kan tänka sig att arrendera fler sjöar och delar av Baggensfjärden för att sätta upp fler risvasar.</p> <p>Föreningen Rädda Ältasjön</p> <p>Föreningen arbetar med informationsspridning till allmänheten samt fungerar som påtryckare och remissorgan när det gäller miljöfrågor i och kring Ältasjön. Föreningen har ca 160 medlemsfamiljer och vår facebookgrupp har ca 600 medlemmar.</p> <p>Ältasjön är en grund slättsjö. Sjön delas med Stockholmsstad som främst har naturreservat inom sin del.</p> <p>Sjön är klassad som Vattenförekomst av EU och ligger överst i ett sjösystem som via Ältaån rinner till Söderbysjön (som är EU-skyddat Natura 2000 område) och vidare till Dammtorpssjön och Järlasjön. Ältasjön är tyvärr mycket näringsrik och grumlig.</p> <p>Föreningen har bland annat drivit följande frågor</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bevara och utveckla Älta Våtmark • Förbättrad dagvattenrening, i synnerhet från nya Älta Centrum • Bevaka miljöpåverkan av Skarpnäcks Värmeverk och Datorhallen • Motverka plastgranulat från konstgräsplaner • Se till stigen runt sjön, med skötsel av spångräsmattor • Skräpplockning i sjön och dess stränder.

Nr	Ärende
	<p>Ältasjöns fiskevårdsområdesförening</p> <p>Ältasjöns fiskevårdsområdesförening förvaltar fisket i Ältasjönsfiskevårdsområde sedan 1994. Det finns också Ältens Fiskeklubb som bildades år 1995. Klubben, vars verksamhet är inriktad mot Ältasjöns Fiskevårdsområde i Stockholms och Nacka kommuner, är ansluten till Sportfiskarna.</p> <p>Klubben samarbetar i fiskevårdsfrågor med Ältasjöns Fiskevårdsområdesförening (=fiskerättsägarna). Bland genomförda fiskevårdsåtgärder märks introduktionen av signalkräfta och gös i Ältasjön. Klubben genomför provfisken för inventering av bestånden och registrering av dess förändringar. Klubbens fisketillsynsmän utsedda av länsstyrelsen tillser att gällande fiskeregler efterföljes. Klubben verkar också för att Ältasjöns allmänna stränder skall bli mer tillgängliga för sportfiske från land, något som även andra än sportfiskare har glädje av. Bland aktiviteterna vid Ältasjön märks bl.a. upplåtelse av kräftfiske samt anordnande av pimpeltävling på vintern och klubbmästerskap i mete på sommaren. Klubben har också ambitionen att vid Ältasjöns strand få till stånd ett fiskeläge med sjöbod och brygga, att fungera som en mötesplats med aktiviteter för fiskeintresserade, unga såväl som gamla, och en plats för klubbens båtar till medlemmarnas förfogande.</p> <p>Medlemmar i Ältens Fiskeklubb får du automatiskt Sportfiskekortet, som gäller ett 40-tal vatten i, och runt, Stockholm.</p>
6	<p>Fråga till rådet:</p> <p>Finns det inspel kring möjliga större våtmarksprojekt eller förslag på mindre åtgärder i våtmarker?</p> <p>Följande förslag på projekt lyftes</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kan plocka ut mindre och större områden som är möjliga att förbättra så att det kan bli bra för tex groddjur • Biologisk mångfald men även fördröja vattentillförsel • Ta fram exploateringsprojekt där våtmark försvinner • Bävern. Leta bosättning och jakt. • Älta våtmark, väster om vägen går direkt ut i sjön. Vore trevligt att göra den mer tillgänglig och lite trevligare. (Mensättra våtmark är pilotprojekt.) • Lyft fram Dalkarlskärret , våtmark, boovägen tippen, dalvägen. Är det möjligt att skapa våtmark och dämningssområden. Går det att lyfta i ett samråd?

Nr	Ärende
7	<p>Anna Engström, Kommunekolog informerade om åtgärder enligt Våtmarkskarteringen</p> <p>Med utgångspunkt från ”Våtmarkskarteringen” som gjordes 2020 har diken och våtmarker i Tattby och Skarpnäck setts över, i syfte att använda dessa för pluggning och återvätning av skog. Både diken som framkommer i våtmarkskarteringen och observationer efter platsbesök har använts.</p> <p>Syftet är att stärka och bibehålla naturvärden. Därför kommer platser med höga naturvärden och medelhöga naturvärden att användas. Enligt Våtmarkskarteringen framkommer att de områden som idag är klassade med höga naturvärden, kan komma att förlora dessa, om inte fukt hålls kvar i marken, utan fortsätts att ledas bort i diken. Där det är medelhöga naturvärden framkommer det i Våtmarkskarteringen att dessa värden kan höjas med hjälp av och tack vare återvätning av skogen.</p> <p>De platser där diken kommer pluggas är naturliga våta skogspartier, men som dikats ur för att torrläggas. Vegetation idag är främst al och gran. Markvegetationen består av mossor men i övrigt få växter i markskikt.</p> <p>Dikespluggarna kommer skapas av gran som faller på platsen. Stockar läggs längsgående och tvärgående i diket på cirka 1,5 m. Beroende på övrig marknivå och vilka ytor ska svämmas, läggs dikespluggen på varierad höjd. Detta skapar svämning, och/eller silning av vattnet, i syfte att hålla vatten innanför pluggen. Därefter får vattnet gå genom pluggen (silning) eller leds om i nya vägar nedströms.</p> <p>Genom återvätning och pluggning av diken ser vi en möjlighet att gynna arter som trivs i en fuktig miljö.</p> <p>Ansökt om pengar från en av kommunens framtidsfonder – Miljö- och klimatfonden, för att anlägga fler små våtmarker. Utdrag ut ansökan:</p> <p style="padding-left: 40px;">För att inte samhället ska gå miste om de ekosystemtjänster som våtmarker är så exceptionella på att leverera, kan flera våtmarker antingen skapas eller återskapas även i tätbebyggd miljö. Med hjälp av den genomförda våtmarkskarteringen (där fler platser finns utredda än de som man slutligen föreslog åtgärder i) samt skyfallskarteringen i kommunens kartprogram kan man välja ut lågpunkter i samhället där man med små medel kan skapa översvämningsytor. Kommunen har många mindre park- och naturytor intill vägar som uteslutits ur våtmarkskarteringen. Med hjälp av höjda utlopp och mindre schaktarbeten kan man skapa sumpskogar, groddammar och meandrande bäckar. Ett antal sjöar har också låglänt mark vid sina tilllopp. Där kan tilloppet dras tillbaka och breddas så att vattnet flödar över en vegetationsbädd. Detta både renar och saktar ner vattnet och utjämnar flöden, med minskad översvämningsrisk som följd.</p>

Nr	Ärende
	<p>Fråga: Hur kommer våtmarkskartering, Gröna kilar och alla andra fantastiska rapporter för kännedom och till användning i planenhetens och exploatering enhetens arbete?</p> <p>Svar: Regionalt planeringsunderlag, så som den regionala utvecklingsplanen med de gröna kilarna och tillhörande kunskapsunderlag hanteras som ett underlag i den översiktliga planeringen. Kommunen har egna spridningsanalyser som används som planeringsunderlag i detaljplaneskedet för att anpassa utveckling och bedöma konsekvenser. Det är främst ekologerna som deltar i planprocesserna som använder underlagen i analysen av planernas påverkan på naturmiljön</p>
8	<p>Kommande möten</p> <p>3 oktober 12 december</p>

Deltagare

Föreningar	
Boo Miljö- och Naturvänner	
Föreningen Rädda Ältasjön	
Nacka Miljövårdsråd	
Naturskyddsföreningen i Nacka	
Saltsjöbadens Fiskevårdsförening	
Saltsjöbadens naturskyddsförening	
Ältasjöns Fiskevårdsområdesförening	
Förtroendevalda	
Ordförande	Hans Peters (C)
1e v ordförande	Dominique Faymonville (M)
Tjänstepersoner	
Trafik- och fastighetsdirektör	Mats Bohman
Bitr enhetschef, Enheten offentlig utemiljö	Fredrik Sandell
Natur- och Friluftstrateg, Kommunekolog	Matilda Apelqvist
Vattenstrateg	Sofia Åkerman
Kommunekolog	Anna Engström
Vilt- och naturförvaltare	Kajsa Gustavsson
Vilt- och naturförvaltare	Sandra Ermalm
Nämndsekreterare	Heidi Swahn